

**Κοινή Δήλωση σχετικά με το ρόλο των Οικονομικών και Κοινωνικών
Συμβουλίων και Παρόμοιων Θεσμών σχετικά με τη διαχείριση των
σύγχρονων διεθνών προκλήσεων του μεταναστευτικού και δημογραφικού
(Αθήνα, Ελλάδα)**

Όλοι εμείς, οι εκπρόσωποι των Οικονομικών και Κοινωνικών Συμβουλίων και Παρόμοιων Θεσμών που συμμετέχουμε διεθνές συνέδριο που διοργανώνεται από την από την Ο.Κ.Ε. Ελλάδος και φιλοξενείται στην Αθήνα στις 2 και 3 Δεκεμβρίου 2024 με θέμα «Δημογραφικό-Μετανάστευση- Αγορές Εργασίας»,

Έχοντας υπόψη ότι τα Οικονομικά και Κοινωνικά Συμβούλια και οι Παρόμοιοι Θεσμοί λειτουργούν συμβουλευτικά προς τις κυβερνήσεις ή/ και τα νομοθετικά σώματα σε ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και λαμβάνοντας υπόψη ότι τόσο η AICESIS (η διεθνής ένωση ΟΚΕ και παρόμοιων θεσμών), όσο και η UCESIF (η Ένωση γαλλόφωνων ΟΚΕ και παρόμοιων θεσμών), από τις οποίες συμμετέχει μεγάλος αριθμός μελών στο τρέχον συνέδριο, προωθούν τον κοινωνικό διάλογο σε σχέση με βασικά πεδία προβληματικής που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες μας σήμερα.

Έχοντας την πεποίθηση ότι τα Οικονομικά και Κοινωνικά Συμβούλια οφείλουν να εξετάσουν την διασύνδεση και πολυπλοκότητα των οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων που αναπτύσσονται σε ένα διεθνές περιβάλλον έντονων γεωπολιτικών αναταράξεων, που συνοδεύεται από διεύρυνση των μεταναστευτικών ροών, αυξημένες δημογραφικές ανισορροπίες και σημαντικές μεταβολές στις αγορές εργασίας διεθνώς.

Αντιλαμβανόμενοι ότι η επίτευξη των 17 οικουμενικών Στόχων για την Βιώσιμη Ανάπτυξη που περιλαμβάνονται στην Ατζέντα για την Βιώσιμη Ανάπτυξη του 2030, είναι εφικτή μέσα από την αποτελεσματική διερεύνηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων των αντίρροπων δημογραφικών τάσεων, των επιτεινόμενων μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών,

Και

Αναγνωρίζοντας ότι οι διενέξεις, οι εσωτερικές και εξωτερικές ανισότητες, η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής πυροδοτούν δραματικές αλλαγές στις προτιμήσεις των εργαζομένων να μετακινούνται και να επιλέγουν τον τόπο διαμονής και εργασίας λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες παραμέτρους της κοινωνικοοικονομικής ζωής (τομεακές, θεσμικές, κοινωνικές και γεωγραφικές), με άμεση και έμμεση συνέπεια τη διεύρυνση του χάσματος μεταξύ των αναγκών των τοπικών οικονομιών και της διαθεσιμότητας και ικανότητας του υφιστάμενου ενεργού πληθυσμού να προσαρμοστεί στη διαδικασία ανανέωσης των δεξιοτήτων σε τοπικό επίπεδο..

Κατανοώντας ότι οι παραπάνω παράγοντες επιδρούν με διαφοροποιημένο τρόπο σε κάθε κατηγορία εργαζόμενων (υψηλής, χαμηλής ειδίκευσης, εποχικούς, μετακινούμενους, νομάδες, νέοι, γυναίκες κλπ), γεγονός που επιδεινώνει κατά κανόνα το επίπεδο διαβίωσης των ευάλωτων στρωμάτων πληθυσμού.

Επιπλέον, κατανοώντας ότι η κλιματική αλλαγή και οι απότομες μεταναστευτικές μεταβολές αναδιαρθρώνουν τις αγορές εργασίας ad hoc, και αυξάνουν το κόστος προσαρμογής και εύρεσης εργασίας για τις τοπικές επιχειρήσεις και τον αγροτικό τομέα,

Γνωρίζοντας ότι το οξύτατο ζήτημα της προσφυγικής και μεταναστευτικής κρίσης, την οποία διαδέχθηκε η πανδημία COVID-19, καλλιεργεί το έδαφος για την ανάπτυξη φυγόκεντρων δυνάμεων από το στόχο της διεθνούς θεσμικής συνεργασίας, το σεβασμό των δικαιωμάτων και την αλληλεγγύη μεταξύ των εργαζόμενων και των μεταναστών,

Διαβλέποντας ότι οι τάσεις της δημογραφικής μετάβασης, στις μέρες μας, αποτελούν μια από τις μεγαλύτερες σύγχρονες προκλήσεις για τις οικονομικές πολιτικές. Η δημογραφία επηρεάζει τις οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Στο σύγχρονο κόσμο, καθώς έχουν ισχυρό αντίκτυπο στις αγορές εργασίας και στις γεωπολιτικές σχέσεις. Γίνεται φανερό ότι υπάρχουν αποκλίνουσες ή και αντίθετες τάσεις πληθυσμιακών ροών σε όλο τον κόσμο, καθώς στην Ευρώπη η αναλογία μισθωτών/συνταξιούχων μειώνεται ολοένα και περισσότερο, ενώ η τάση αντιστρέφεται σε άλλες ηπείρους.

- Αναγνωρίζοντας ότι τα φαινόμενα των εντεινόμενων μεταναστευτικών ροών και αντίρροπων δημογραφικών τάσεων διαμορφώνουν νέες ανισορροπίες και πιέσεις στα εθνικά κοινωνικοασφαλιστικά συστήματα, τα οποία χρήζουν συστηματικών και διαρκών προσαρμογών,

Η διεθνής κοινότητα φαίνεται να συνειδητοποιεί ότι ο συντονισμός και η συνεργασία είναι απαραίτητη προϋπόθεση για μια βιώσιμη πολιτική για τη μετανάστευση και τη δημογραφική μετάβαση και απαιτούνται συγκεκριμένες ενέργειες, ειδικά στις αναπτυσσόμενες χώρες, για να διασφαλιστεί η ομαλή ένταξη των μεταναστών στις κοινωνίες τους και η εμπέδωση αισθήματος ασφάλειας για τις τοπικές κοινωνίες.

Αναμφίβολα, σε επίπεδο κεντρικής στρατηγικής είναι ιδιαίτερη η σημασία της πρόβλεψης χρηματοδοτικής υποστήριξης για την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών, η άμβλυση του αναπτυξιακού χάσματος, η θεσμική εμπάθυνση στα ζητήματα υπεύθυνης διακυβέρνησης και λογοδοσίας τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε εθνικό επίπεδο, η προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων και η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, η εμπέδωση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για βιώσιμο επιχειρείν και το διεθνές δίκαιο εμπόριο, καθώς αποτελούν σημαντικές παραμέτρους για την υλοποίηση πολιτικών με στόχο τον αποτελεσματικό διεθνή συντονισμό και τη συνεργασία πάνω στο εν λόγω ζήτημα.

Υπό το πρίσμα των προαναφερθέντων όλοι εμείς, τα Οικονομικά και Κοινωνικά Συμβούλια και Παρόμοιοι Θεσμοί επιδιώκουμε να συμβάλλουμε, μέσα από μια διαδικασία θεσμικά ολοκληρωμένου, συμπεριληπτικού και αποτελεσματικού κοινωνικού διαλόγου, στη διαμόρφωση και την υλοποίηση εθνικών πολιτικών και διεθνών συμφωνιών για την αποτελεσματική διαχείριση των ως άνω ζητημάτων, ώστε να αναποκρίνονται οι πολιτικές αυτές στις τρέχουσες προκλήσεις, τις ανάγκες και τις προτεραιότητες, βασιζόμενες στις διαδικασίες κοινωνικού διαλόγου όλων των ενδιαφερόμενων μερών:

Προτείνουμε να αντιμετωπιστούν οι ανισορροπίες στις αγορές εργασίας από τις πιέσεις της μεταναστευτικής κρίσης και της δημογραφικής μετάβασης μέσα από:

- μια νέα «αρχιτεκτονική» για μια «ευρεία και συμπεριληπτική ανάπτυξη» που λαμβάνει υπόψη τις νέες πραγματικότητες των αγορών εργασίας (ψηφιακές, κλιματικές, τεχνολογικές) προκειμένου να μειωθούν οι ανισορροπίες στις περιφερειακές αγορές εργασίας,
- κοινό σχέδιο ώστε να υποστηριχθούν οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές και χώρες με πιο βιώσιμο τρόπο και να βελτιωθούν οι συνθήκες απασχολησιμότητας και ένταξης στις αγορές εργασίας τόσο στις χώρες προέλευσης όσο και στις χώρες προορισμού με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης και ισόρροπης ανάπτυξης.

- νέα εργαλεία για την καταγραφή και την ανακατεύθυνση των ανθρώπινων ροών και την αναβάθμιση των πολιτικών ένταξης στις τοπικές αγορές εργασίας.
- τη συστηματική ανάλυση των τοπικών αναγκών στις χώρες προορισμού για την προσέλκυση, κατάρτιση και ομαλή ενσωμάτωση των μεταναστών.

Προτείνουμε το σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας στρατηγικής για την διαχείριση των ανθρώπινων ροών και των απότομων διακυμάνσεων αυτών μέσα από:

- ένα νέο ισχυρό πλαίσιο για τη διαχείριση της μετανάστευσης σε διεθνές και περιφερειακό επίπεδο μέσω του διαλόγου και της συνεργασίας με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, την κυβέρνηση και την κοινωνία των πολιτών.
- συντονισμένες προσπάθειες για τη μείωση και την επίλυση των συγκρούσεων και την ενεργή υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης και σταθερότητας στις κοινότητες από τις οποίες προέρχονται οι μετανάστες.
- Μια διαδικασία συντονισμού που θα συνεπάγεται μια καλύτερη διασυνοριακή διαχείριση, μια πιο απλοποιημένη πολιτική ασύλου και μια στρατηγική ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς.

Προτείνουμε την υποστήριξη δράσεων για την αποτελεσματική διαχείριση της δημογραφικής μετάβασης μέσα από:

- Την κατάλληλη προσαρμογή των προγραμμάτων υποστήριξης της γονεϊκότητας γηγενών και αλλοδαπών πληθυσμών, την κοινωνικοασφαλιστική κάλυψη και την εκπαίδευση των πληθυσμών σε περιοχές που βρίσκονται σε διένεξη
- Εκστρατείες ευαισθητοποίησης στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές σχετικά με την εξασφάλιση ποιότητας ζωής και μεριδίου ευημερίας στις νέες οικογένειες, τον έλεγχο των γεννήσεων και την υγεία του πληθυσμού
- Τη καθιέρωση διακριτών περιφερειακών προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης για νέους, ηλικιωμένους και μετανάστες ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες δημογραφικές συνθήκες
- Την αξιολόγηση και εφαρμογή επιτυχημένων παραδειγμάτων δημοσίων πολιτικών που ανταποκρίνονται στις τοπικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες και απαντούν στις προκλήσεις της παγκόσμιας δημογραφικής εξέλιξης.

Αθήνα, 3^η Δεκεμβρίου, 2024